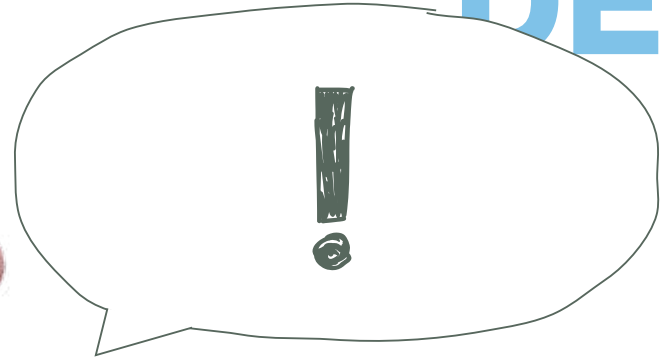

GEÏNFORMEERDE DE

Als patiënt beslist u mee over uw behandeling. U hebt het recht om uw 'geïnformeerde toestemming' te geven voor onderzoeken en behandelingen. Wat houdt dat precies in? En waar komt die geïnformeerde toestemming vandaan?

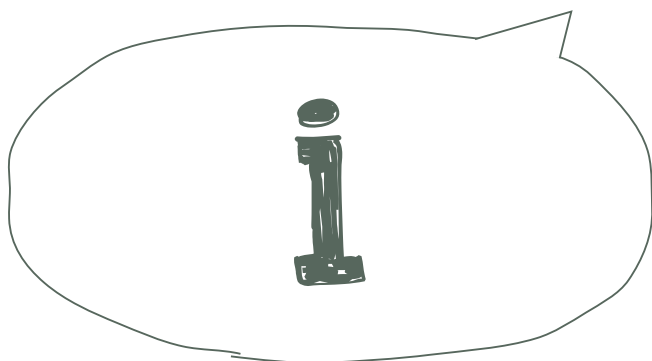
In de tijd van 'meneer dokter' was de relatie tussen patiënt en arts erg paternalistisch: de arts wist wat het beste was en de patiënt liet grote beslissingen dan ook over aan zijn arts. De relatie tussen arts en patiënt is echter veranderd. De patiënt staat meer en meer op zijn autonomie en beslist mee.

Informatie als basis

In 2002 werden de rechten van de patiënt in een wet gegoten. Een van die rechten houdt in dat de patiënt vrij moet toestemmen in elke tussenkomst van een arts, en bovendien op basis van voldoende informatie. Die toestemming gebeurt veelal mondeling, soms

INFO Over de patiëntenrechten vindt u op www.uza.be

TOESTEMMING PATIËNT BESLIST

schriftelijk bij zwaardere ingrepen of klinische studies.

'De geïnformeerde toestemming is natuurlijk een heel fragiel iets', zegt prof. dr. Patrick Cras. 'Want de arts heeft nog altijd veel meer kennis dan de patiënt. Heel wat patiënten zeggen nog altijd *doet u maar*. In mijn ogen ligt voor sommige beslissingen het zwaartepunt bij de patiënt, terwijl hij over andere dingen gewoon niet kan meebeslissen, bijvoorbeeld als hij acuut in levensgevaar is.'

Dat u als patiënt goed geïnformeerd moet worden, staat buiten kijf, hoewel dat niet altijd zo eenvoudig is. 'De arts kan niet bij elke kleine stap in de behandeling expliciet de hele uitleg geven over alle mogelijke complicaties, de verwachte resultaten, de alternatieven, de financiële implicaties enzovoort.' Van de informatie die de arts geeft, pikken patiënten vaak ook maar een deel op. Als je te horen krijgt dat je kanker hebt, onthoud je maar een frac-

tie van hetgeen de arts daarna vertelt.

'Het is een belangrijke taak van de arts vandaag om de patiënt zo ver te brengen dat hij echt mee kan beslissen, door hem in te lichten, alternatieven te bespreken enzovoort. Eenvoudig is dat niet altijd, en sommige mensen willen daar ook niet mee belast worden. Zelfs een internationaal vermaarde maag-darmspecialist die slokdarmkanker kreeg, gaf toe opgelucht te zijn toen zijn arts hem vertelde wat te doen.'

Verantwoordelijkheid blijft

Overigens ontslaat de geïnformeerde toestemming de arts niet van zijn verantwoordelijkheden. 'Het is niet omdat de patiënt zich akkoord verklaart met een ingreep dat alle gevolgen voor de patiënt zijn. De geïnformeerde toestemming maakt een arts niet minder verantwoordelijk of aansprakelijk. Het zegt niet meer of niet minder dan dat de patiënt geïnformeerd is geweest over de ingreep en met de ingreep instemt.'

